

DATOS IDENTIFICATIVOS

Metodoloxías para a Inclusión Escolar

Materia	Metodoloxías para a Inclusión Escolar			
Código	P02M081V02203			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades específicas de apoio educativo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Ares Ferreirós, Martina			
Profesorado	Ares Ferreirós, Martina Deaño Deaño, Manuel			
Correo-e	martina.ares.ferreiros@gmail.com			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo capacitar aos estudantes para valorar as situacións de alumnado con necesidades educativas, a análise de metodoloxías de atención á diversidade e o desenvolvemento de programas que faciliten unha educación inclusiva.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Posuir e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados co seu área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de un modo que terá que ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicolóxicos e a resposta organizativa de centro e servizos de apoio en contornas con poboacións con dificultades de aprendizaxe e trastornos do desenvolvemento, así como no deporte de base e na actividade física para poboacións especiais.
B2	Sintetizar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención, resposta organizativa de centro e os servizos de apoio e integralos nos contextos de aprendizaxe do estudante, o deporte de base, así como da actividade física para poboacións especiais, a saúde e a calidade de vida, sen discriminación de xénero, de clase, nin de etnia.
B3	Diseñar sistemas de asesoramento e de intervención educativa tendo en conta a resposta organizativa do centro, as metodoloxías e as TIC para a inclusión escolar, así como o deporte adaptado, a actividade física para persoas con distintas discapacidades, o exercicio físico, a saúde e a calidade de vida.
B4	Xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento, as destrezas adquiridas, axustando as habilidades pertinentes que as conforman. Todo iso con criterios de non discriminación de xénero e respecto dos valores democráticos.
C1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase, e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo), delimitando ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.

C3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse cas súas necesidades educativas especiais.
C4	Xerar destrezas para aprender a diseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.
C5	Aprender a colaborar cos servizos psicopedagóxicos e de orientación familiar, promovendo a mellor resposta educativa.
C6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.
D1	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria
D4	Propoñer iniciativas, xerar ideas novas e adaptarse a situacións diversas con flexibilidade.
D5	Capacidade de organización, planificación e autoevaluación.
D6	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D8	Recoñecemento da diversidade e da multiculturalidade.
D9	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender as metodoloxías para a inclusión escolar como sistemas de intervención capaces de integrar a diferentes colectivos de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, estimulando a participación e o desenvolvemento persoal e grupal.	A1 A2 A3 B1 B2 B3 C1 C3 D5
Elaborar, deseñar e aplicar metodoloxías inclusivas conforme ás necesidades específicas de apoio educativo presentes no ámbito escolar.	A1 A2 A3 B1 B2 B3 B4 C1 C3 C6 D4 D8 D9
Sintetizar y evaluar los principales resultados obtenidos en la aplicación de metodologías para la inclusión escolar, valorando su aportación al conocimiento actual.	A1 A2 A3 B4 C6 D1 D4 D9
Comunicar e transferir os resultados obtidos na aplicación de metodoloxías para a inclusión escolar á comunidade educativa	A4 A5 B4 C4 C5 C6 D5 D6 D9

Contidos

Tema

Análise de metodoloxías para a inclusión escolar como sistemas de intervención nas necesidades específicas de apoio educativo.	Instrución educativa inclusiva. Aprendizaxe mediada. Fortalezas e debilidades. Potencial de aprendizaxe.
Deseño de metodoloxías para a inclusión escolar como sistemas de apoio e atención á diversidade do alumnado.	Fases nos deseños de programas.
Implementación de metodoloxías para a inclusión escolar en grupos de estudantes con necesidades específicas de apoio educativo.	Implementación de programas.
Avaliación de metodoloxías para a inclusión escolar: rexistro e análise.	Error en traducción.
Informe, discusión e comunicación de resultados obtidos da aplicación das metodoloxías para a inclusión escolar a outros profesionais e familia.	Realización de informes

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	0	10
Seminario	0	12	12
Presentación	2	4	6
Traballo tutelado	8	4	12
Traballo	0	35	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Presentación	Presentación de resultados e discusión de procedementos e metodoloxías de inclusión escolar deseñados.
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballo tutelado	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballo	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Seminario	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	A2 A3	B1 B2 B3	C1 C3 C5 C6	D1 D4 D8 D9
Traballo tutelado	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	A1 A2	B1 B2 B3	C1 C3 C5 C6	D1 D6 D8 D9
Traballo	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C1 C3 C4 C5 C6	D1 D4 D5 D6 D8 D9

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, polo que a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser dun mínimo do 80% da materia. O/a estudante que falte a unha sesión deberá poñerse en contacto co/a docente para realizar a(s) tarefa(s) alternativa(s) correspondente(s) para poder continuar a avaliación continua.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% de cualificación nese apartado.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba dos contidos da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da puntuación e os seus pormenores e características serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia e cando se faga a consulta persoalmente. O/a estudante que non supere a avaliación da materia poderá presentarse na segunda convocatoria, no mes de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade.

Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web do Mestrado no espazo "exames" e na plataforma de teledocencia.

Esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Deaño, M. y Tellado, F., **Instrucción basada en los procesos PASS. En A. Barca (Coord.) Motivación y Aprendizaje en Contextos Educativos (pp. 369- 398)**, Grupo Editorial Universitario, 2009

Deaño, M., Tellado, F., Iglesias-Sarmiento, V., Alfonso, S., Gayo, E. y Conde, A., **Contribuciones inclusivas y diferenciales para el aprendizaje matemático.**, Simposium presentado al VI Congreso Internacional, 2011

Echeitía, G., **Educación para la inclusión o educación sin exclusiones**, Narcea, 2006

Huguet, T., **Aprender juntos en el aula. Una propuesta inclusiva**, Graó, 2006

Macarulla, I. y Sáiz, M., **Buenas prácticas de escuela inclusiva la inclusión del alumnado discapacitado: un reto, unanecesidad.**, Graó, 2009

Bibliografía Complementaria

Domínguez Alonso, J., **Atención a la diversidad en la educación Primaria**, Editorial Da Vinci, 2009

Pereiró, S. (coord.), **Multiculturalidad escolar y convivencia educativa**, ECU, 2008

Ruiz, L., **Animación y discapacidad. La integración en el tiempo libre.**, Amarú, 2003

Vega, A., **De la dependencia a la autonomía: ¿dónde quedala educación?**, 2007

Vila, A., **Los hijos "diferentes" crecen. Cuando las personas deficientes se hacen mayores**, Narcea, 2005

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.